

Slovenski Prijatelj.

Izahaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja po pošti
4 fl. na leto.

Št. 4.

15. aprila 1865.

XIV. tečaj.

Pridiga za 2. povelikonočno nedeljo.

(Starši naj bodo dobri pastirji svojih otrok in svoje družine; gov. M. T.)

„Jaz sem dobri pastir; dobri pastir da življenje za svoje ovce.“ Jan. 10, 11.

V v o d.

Prelepa je podoba, v kakoršni se nam naš ljubi Zveličar v današnjem sv. evangelju prikazuje. Primerja se z dobrim pastirjem, ki svoje ovce pozna, jih na dobre paze vodi, pri hladnih studencinah jih napaja, vse nevarnosti od njih odvraca, in, kedar je treba, zanje celo svoje življenje postavi. Da je Kristus v resnici tak dober pastir, od tega nam spričuje njegov trud celih 33 let, njegovi nauki in njegov zgled, njegove molitve k nebeškemu Očetu, njegov kervavi pot, ki mu z obraza pada na zemljo, njegova sveta kri, ki se cedí po križu, zakrament sv. Rešnjega telesa, v katerem se nam je v živež zapustil, njegova sv. cerkev in sv. zakramenti, ki so nam pripomočki v zveličanje; — vse to so dokazi ljubezni dobrega pastirja. Ljubezen dobrega pastirja do nas se nam pa tudi v tem razodeva, ker nam na mesto sebe, odkar se je povzdignil nad oblake in sedi ob desnici Očetovi, vedno druge dobre pastirje pošilja, ki po njegovem zgledu službo in dolžnosti dobrega pastirja opravljajo. Med temi pastirji so duhovni in mašniki, katerim veljajo njegove besede: „Jaz sem vas odbral in postavil, da greste, in sad prinesete, in vas sad ostane; — pošljem vas, kakor ovce med volkove.“ Iz med tacih pastirjev so zakonski starši, gospodarji in gospodinje, katerih dolžnost je, da čujejo nad svojimi otroci in nad vso svojo družino. Povelje apostelovo se glasi: „Ako kdo nima skrbí

za svoje, zlasti za domače, zatajil je vero, in je hujši memo nevernika.“ Te resnobne besede naj bi si vsi starši in predpostavljeni k sercu jemali, ter si prizadevali tako čuti nad svojimi podložnimi, da bi vsak sam od sebe zamogel reči: „Jaz sem dobri pastir“; jaz tako opravljam svojo službo, da se mi dné odgovora ni bati.

„Kaj je pa staršem, gospodarjem in gospodinjam storiti, da bodo res dobri pastirji svojih otrok in vse svoje družine“, od tega me danes, ko začnem v imenu dobrega pastirja, zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Pred vsem družim ima dober pastir skerb, da ga njegove ovce ljubijo in za njim hodijo. Da pa to doseže, mu je treba ž njimi prijazno ravnati. Zato, ako je ovca še majhna in slaba, vzame jo v svoje naročje, in jo nese za čedo. Kedar odraste, vodi jo na dobro pašo, in gleda nanjo, da v kakošno škodo ne uide, ali zgrabljivemu volku v pest ne pride. Kedar zajde, s svojo piščalko jo nazaj privabi. Ako mu ne stori kaj po volji, ne phá je in ne pretepa, vedoč, da s tem vso svojo čedo opláši in razkropi, temuč jej le svojo pastirsko palico pokaže, ki je palica krotkosti, dobrotljivosti in ljubezni. Tako dobrotljiv, krotek, prijazen in ljubeznjiv mora biti hišni oče, če hoče, da ga bodo, kakor ovce dobrega pastirja, njegovi podložni ljubili in za njim hodili.

K temu opominja sv. Duh v sv. pismu vse hišne očete z besedami: „Ne bodi, kakor lev, v svoji hiši.“ Od leva namreč je znano, da je ponosna in togotna zver. Kakor kralj po svojih deželah, tako se lev obnaša po gozdih. Bojé se ga vse živali, in kedar se njegovo tuljenje oglasi, vse beží, kar le more; vse pa, kar mu nasprot pride, raztergano je in razmesarjeno. Levu enak torej hišni oče ne sme biti. Bog ga je namreč za pastirja svoje čede, ne pa leva čez divje zveri postavil. Tvoja hiša je torej ovčnjak in prebivališče otrok božjih, ne pa gojzd, kjer volkovi tulijo in levi bučé. Toda marsikteri zakonski oče s svojo ženo nič drugače ne ravna, kakor lev z družimi živalmi. Ona, otroci in posli, vse se mora poskriti pred njegovo divjostjo. Marsikteri gospodar

ali gospodinja tako zaničljivo ravnata s svojo družino, kakor bi bila še manj od živine v hlevu. Marsikteri oče ali mati preklinjata in zmerjata, phata in pretepavata svoje otroke do božjasti, še gersi, kakor neumno živino. Zjutraj, kedar vstane, je na mesto molitve, očitanje, prepiri in kletev, čez dan je zamera, in zvečer na mesto roženkranca zmerjanje in poboji. Kje je pri tacih ljudeh ljubezen dobrega pastirja? Kje je tista krotkost, ktere je s Kristusovimi ovci potreba? Kaj si more Jezus, dobri pastir, misliti, ako vidi, da se z njegovimi ovci, ktere je ne z zlatom in srebrom, ampak s ceno svoje kervi odkupil, tako po zverinsko ravna? Po tem takem naj vsak hišni oče, vsaka hišna mati preudarita, da se s kletvijo in zmerjanjem, s šibami in pobijanem od Kristusa jim zročena čeda ne pase, ker s takim ravnanjem se čeda ne varuje, temuč razkropljuje, ne vabi k sebi, temuč od sebe odganja; da se taki pastirji ne ljubijo, temuč sovražijo, in kolikor bolj se more, toliko dalje se od njih beži. Sirovo obnašanje in togota odvracnjeta serca predpostavljenih in vse njihovo svarjenje je glas vpijočega v puščavi. Ako torej hočeš dober pastir vsem tistim biti, za ktere te pred Bogom odgovor čaka, bodi po Kristusovem zgledu do vseh dobrotljiv, krotek, usmiljen, prijazen in ljubeznjiv. Saj le lepa beseda, pravi pregovor, lepo mesto najde, in dobra beseda, pravi sveto pismo, jezo potolaži.

Dober pastir mora 2. svojo čedo na dobre paše voditi; jih varovati pred strupenimi zelišči in smradljivih mlakužin, da mu ne zbolé. Ni ga pa bolj škodljivega zelišča, s katerim se nedolžnim Kristusovim ovcom strup večne smerti zadaja, kakor so nesramni, pohujšljivi pogovori, kakor je razujzdano življenje, ali gerdi zgledi predpostavljenih. „Gerdo govorjenje pači lepo vedenje“, pravi apostel. Ako se hišni oče, ali hišna mati prederzneta kaj nesramnega in nespodobnega govoriti, kmali se otroci in posli še več prederznejo. Ena sama grintova ovca je kriva, da vsa čeda boleha, in to toliko bolj, če je ta ovca lista, za čegar zvoncom vse druge hodijo. Vsakdanja skušnja spričuje, da ravno tako, kakor ovce za svojim pastirjem hodijo, tako otroci dobro, kakor hudo nad svojimi starši posnemajo. Že nek star nemški pregovor pravi: „Kakoršen pastir, taka čeda.“ In po domače pravimo: „Ka-

koršni starši, taki otroci.“ Kakor gre čeda za pastirjem, kamor gre, tako gredo otroci za svojimi starši bodi si v cerkev ali v kerčmo, k spovednici ali na dobro voljo, k čednostim ali hudobijam, proti nebesom ali proti peklu, k Bogu ali hudiču.

Ako je hišni oče sramožljiv v govorjenju in obnaši, če v svoji hiši nespodobnih besed ne terpi, če je miroljuben, bogaboječ in goreč v molitvah, dajo se tudi otroci že od njegovega zglada k sramožljivosti, k miroljubnosti, pobožnosti in gorečnosti v molitvah precej z mladega napeljevati. Zgled tega imamo v sv. evangeliju nad tistim kraljičem v Kafarnaumu, čegar sinu je Kristus ozdravil, ker je po tem čudežu ne le on sam, temuč tudi vsa njegova hiša v Kristusa verovala. Tako moč ima lep zgled od zgorej. Sv. evangelist Janez pripoveduje od Marije Magdalene, da je Jezusu, ko je bil šest dni pred velikonočjo v Betanijo prišel, libro dragega mazila v alabastrovi pušici zlila na glavo, mu je z njim noge mazala, in je bila vsa hiša z duhom mazila napolnjena. Ravno tako močen, celo hišo prevzemajoč je zgled dobrega hišnega očeta, ali prave keršanske gospodinje. Ako otroci vidijo, da oče večkrat k Gospodovi mizi pristopa in se z angelskim kruhom poživlja; ako vidijo, da je božjo besede lačen in žejen, da mu je za pridige in keršanske nauke mar; ako vidijo, da ne gre noben ubožec brez daru in tolažbe od hiše, vidijo, da nobenega dela brez molitve ne začjenja in brez nje ne končuje; če te in enake zglede nad njim od dne do dne zapazijo, ali je mogoče, da bi ga otroci ne posnemali in v vsem tem njemu enako goreči ne postali? Da, tak zgled hišnega očeta mora z lepimi dišavami napolniti vso hišo, da otroci in družina, hlapci in dekle od njega pravijo, kar je pisano: „Vleci me, za tebo hočemo hoditi, za dišavami tvojih mazil.“ — Temu nasprot pa, ako hišni oče že sam vse nesramnosti tje v en dan govori ali jih govoriti ne brani, če mu za sv. zakramente, za božjo besedo ali za molitev ni nič ali vsaj ne dosti mar; če z ženo in s sosedi v prepiru živi; ali se je čuditi, ako otroci njegov zgled posnemajo? saj kakoršni starši, taki otroci, jabelko namreč ne more pasti daleč od drevesa. Zato glejte, da svoje ovčice na dobro pašo vodite, da jim s svojim zgledom proti nebesom svetite.

3. Poslednjič je dolžnost dobrega pastirja, da svojo čredo pred volkovi in družimi divjimi zverinami varuje. Tak pastir svoje čede je bil mladi David. Ko enkrat nek medved eno njegovih ovec napade, v svoji serčnosti ga David zgrabi in pobije. Z enako in še v večjo skerbjo mora keršanski hišni oče vse svoje pred zgrabljivimi volkovi varovati, ki zalezujejo njih nedolžnost. Tak zalezovavec nedolžnosti je peklena hudoba, ki po besedah sv. pisma, kakor rjoveč okoli hodi in išče, koga bi požerl.

Taki zgrabljivi volkovi, zalezovavci in ubijavci nedolžnih duš so vsi tisti, ki nič drugega keršanskega nimajo nad sebo, razun kerstnega imena, njih življenje pa je hudobniše, kakor življenje nevernikov. Taki, ker sami nimajo nič vere, prizadevajo si z besedo in z zgledom, ta dar še v sercih družih pretreti. Taki pa so z malo besedami vsi nesramni pogovori, vse zapeljive družine in tovaršije, vse bližnje priložnosti v greh i. t. d. Pred vsemi temi in enakimi zgrabljivimi volkovi mora hišni oče svoje skerbno varovati, ter po noči in po dnevu nanje paziti, da se kje skrivé med nje ne priplazijo, jih ne podavijo; zakaj „kdor nima skerbi za svoje, zlasti za domače, vero je zatajil, in je hujši od nevernika“, piše sv. Pavel Korinčanom. (I. 5, 8.)

Da pa hišni oče tem svojim dolžnostim prav zadostuje, ne sme nikdar spred oči spustiti neprecenljive cene neumerjocih duš, katere so jim od Boga v skerb in v varstvo zročene. Kako draga je ena sama zmed njih, ker zavoljo nje je sin ožji zapustil sedež svojega veličastva, kterega je imel pri Očetu, preden je svet bil, je podobo hlapca nase vzela, in sam v vsem, razun greha, enak postal. Celih 33 let je vse svoje in nadloge človeškega življenja prenašal, vsemu terpljenju in preganjanju se podvergel, da bi nas zgubljene ovce iz žetela peklenkega volka otel, in nas v ovčnjak nebeskega Očeta pripeljal. Zavoljo naših duš je najbitkejšo, najsramotojšo smert na križu prestal, svojo kri do zadnje kaplje prelil in še na križu viseč klical: „Žejen sem“, kakor bi hotel reči: Žeja me o zveličanju vaših duš!

Kako draga mora torej v božjih očéh biti človeška duša, ker je s ceno Kristusove kervi odkupljena! Keršanski hišni oče! ali pa hočeš vedeti, čegava je ta, pekla in pogubljenja tako drago odkupljena, duša? Poglej, duša je tvojega sina, ali tvoje hčere, ki je meso iz tvojega mesa in kri iz tvoje kervi, za katero, ako bodo pogubljeni, tirjal bo pravični Bog tvojo dušo. Ako torej vidiš, da tvoja hči razujzdano živi in se v nečimurnem oblačilu zapeljivem izpostavlja; ako vidiš, da se tvoj sin s slabimi tovarši peča, in strahu božjega noče poznati; pokaži jima svojo pastirsko palico, svari, kregaj, opominjaj hudobno ovco, da je po tvoji zanikernosti kak satanov služabnik ne ugrabi in ne pogubi, in se njena pogubljena duša ne bo tirjala iz tvojih rok.

S k l e p.

Vidite, ljubi moji! to so ob kratkem tiste lastnosti, ki se zahtevajo od dobrega pastirja. On mora s svojimi ovcami biti krotek, dobrotljiv in ljubeznjiv, mora jih z lastnim zgledom na dobre pašnike voditi, in poslednjič od njih vse zgrabljive volkove odganjati. Zato vam k sklepu to-le na serce položim: Kakor je Bog v stari zavezi velikim duhovnom zapovedal, naj imajo Izraelove otroke vedno na persih zapisane, na ktere se imajo pri daritvah in v molitvah spominjati; tako tudi keršanski starši, gospodarji in gospodinje imena svojih otrok in svojih podložnih zmirej pred očmi imejte, nosite jih v sercu in v rokah, da nikoli nanje ne pozabite, da jim bote vseskozi dobri pastirji, in prepričali se bote, da vam bodo tudi oni dobre ovce. Amen.

Pridiga za 3. povelikonočno nedeljo.

(Vsak čas ima svoje posebne opravila; gov. L. F.)

„Še malo, in me ne bote vidili, in spet še malo, me bote spet vidili; kar grem k Očetu.“ Joan. XVI. 16.

V v o d.

Kedar se kolo ali vreteno prav tiho verti, dozdeva se nam, da stoji. Tako naglo poteka tudi čas, tako hitro mine življenje, in mi zavolj velike hitrosti menimo, da se ne premikuje, da nepremaknjeno stoji. Že modri starci v stari zavezi so spoznali to resnico in modri Sirah opominja: „Ljubi sin! modro potrebuji svoj čas.“ Veliko nas pa te resnice ne spozna, zato je toliko pogubljenih. Te resnice Jezus v današnjem evangelju svoje učence opominja, ko pravi: „Še malo, in me ne bote vidili i. t. d.“ To malo časa je, kakor sv. Avguštin pravi, naše življenje.“ — V začetku, ko je Jezus začel učiti, bile so njegove besede močne, podučljive, velikokrat je grešnikom njih terdovratnost očital in spokorjene k sebi vabil. Pozneje, ko se njegovo prebivanje na svetu koncu bliža, bližej, ko mu bridka smert prihaja, milejši in skrivnejši postajajo njegove besede.

Tako reče v današnjem evangelju: „Še malo in me ne bote vidili. Zadržane so bile aposteljnomo njih dušne oči, da niso videli, kaj pomenjajo te-le besede. Mi pa, ljubi poslušavci! sedaj lahko spoznamo, kaj meni Jezus s temi besedami: Njegove misli so že tje, kamor skorej tudi njegovo truplo pojde; ker gre k Očetu; še malo, in me bote spet vidili.“ Vnovič poterdi te besede in še pristavi: „Resnično, resnično vam povem, da bote žalovali in jokali, svet pa se bode veselil; vi bote žalovali, ali vaša žalost se bode v veselje spreobrnila.“ V tem malem času jim oznanjuje žalost in veselje, jim oznanjuje, da se bode njih žalost v veselje spremenila.

Malo časa terpi človeško življenje, ali kolikrat se žalost v veselje, in veselje spet v žalost spreminja. Kratko je našo

življenje, pa vendar je Bog človeku več posebnih časov za posebne opravila odločil. Kaj jaz s temi besedami menim, hočem vam danes razlagati, zraven pa vas napotovati, „kako naj človek od Boga odločene čase upotrebuje, da tudi on pride k Očetu.“ Poslušajte!

R a z l a g a.

Modri kralj Salomon pravi v pridigarju: „Vse ima svoj čas, vse pod nebesom preteče v svojih mejah. En čas je, da se rodimo, en čas, da umerjemo, en čas za sjanje, en čas za žetev. En čas, da jokamo in žalujemo, in spet en čas, da se veselimo, en čas, da pridobivljamo, en čas, da zgubljam. En čas za molčanje, en čas za govorjenje, en čas za boj, in en čas za mir.“ Tako govori Salomonova modrost, in razdeli celo življenje v posebno odločene čase. Sedaj ljubi verni kristjani! bote razumeli besede: „kratko je naše življenje, pa vendar je Bog več posebnih časov človeku odločil.“ Pri Salomonih besedah najte, da se danes zadržimo (zamudimo) in le kratko premišljujemo le-te tri reči: „Vse ima svoj čas, en čas je za sjanje, en čas za žetev, — en čas za žalost in en čas za veselje, — en čas za molčanje in govorjenje.

1. Leto ima več časov, vsaki čas svoje opravila seboj nanaša. Pride čas za sjanje in spet čas za žetev. Kteri pa zamudi o pravem času sjati, o času žetve bode le z žalostnim in potvarjenim srcem gledal po praznem polju. Ako pa kdo svoje polje zanemárja, zastonj bode obilne žetve čakal. Kakor seješ, pravi stara resnica, tako boš žel. To bo, mislim, vsakdo spoznal in poterdil; zatorej bo pa tudi poterditi moral drugo resnico.

Kakor v letu je tudi v našem življenju čas za sjanje in čas za žetev. Kar v mladosti seješ, boš na stare dni žel, kar pa celo življenje seješ, žel boš celo večnost. Dve resnici, ki se ne daste tajiti; k tima še tretja pride: zgubljen in zamujen čas se ne da več nazaj poklicati. Pa kaj pomaga, samo resnico spoznati, treba je tudi po nji ravnati. En čas je v človeškem življenju za sjanje in ta čas, je mladost. V mladosti, o kristjan! je tvoje serce Bogu nar bližej, mlado serce je rahlo in pripravljeno za nar imenitnejše semena, za čednosti; ako se

pa ta čas zamudi, serce s ternjem preobraste. V starosti moraš sad nositi; kedar pa hočeš sad zavžiti, se ne smeš ustrašiti truda in pota. Ako hoče vinogradnik viditi in uživljati jesen sladko grozdje, se ne sme ustrašiti vigredi in po letu znoja in pota na čelu. Odkod pride, ljubi kristjani! toliko bridkega sadu na stare dni. Vprašajte se sami, in odgovoriti si bote morali: „Odtod pride, ker v mladosti nismo sjali in nar žlahtnejše polje, naše serce smo zanemarjali.“ Zato te prosim, ljuba keršanska mladina! ne spregleduj, ne preslišuj te resnice, modro upotrebljaj zlati čas svoje mladosti, sjej in obdeluj, dokler je še čas, da ne boš na stare dni stala, kakor posuščeno drevo, brez sadu in perja!

Spomnite se pa tudi, ljubi poslušavci! da je naše celo življenje čas sjanja za večnost, kar tukaj sejemo, bomo tamkej želi. „Kteri tukaj s trudom seje, bode tamkej z veseljem žel“, pravi sv. Duh v sv. pismu. Česa pa je pred vsem potreba? Edino le to, da prinesete in pripravite serce, v katerem božja beseda rodovitno zemljo najde. Le majheno je, kar tirjam od vas; ako bi le to edino prinesli, zagotovim vas, z božjo gnado bi skorej vidili nar lepši sad roditi. Prišel bo za vse čas, da bote po sadju gledali in iskali, ali, ah zastonj bo iskanje, ker se v mladosti niste potrudili in si prizadevali. Žalost bo objela vaše serca, kedar bote nazaj pogledali in vidili zgubljeni čas lepe mladosti; ja bridka žalost se bo vaših serc lotila, pa nikjer ga ne bo, ki bi vam žalost v veselje spreobernal. Vživljali bote grenki sad na stare dni, in žalostni spomin na zgubljeni čas, boče ga še več ogrenil. Sjanje je treba tudi opleti, ako hočemo, da bi lepši rastlo. Tudi v naših sercih je zmirej nekaj trebiti in oplevati. Ljulika zmiraj obilno poganja v sercih, in le prevečkrat zaduši vsako pridno in dobro seme. Tako, ljubi kristjani! upotrebujte svoj čas. Glejte, da v mladosti sejete za stare dni, in v celem življenju za večnost: „Kakor seješ, tako boš tudi žel.“

2. Dalej pravi Salomon: „En čas je, da žalujemo in jokamo, in spet pride čas, da se veselimo.“ Suha zemlja rose in dežja potrebuje; človek pa solz. Nadloge in težave so človeku zdrava sol, ki ga trohljivosti varujejo na duši; zato je neki sveti oče, ker ga Bog eno celo leto ni z nobeno nadlogo

obiskal, tako-le prosil. „O Bog, zakaj si me zapustil, da me ne obiščeš.“ Kakor je dež zemlji potreben, tako so potrebne bridkosti kristjanu. Po dežju sonce veliko ljubejši in milejši prisije in po prestanih in prebitih nadlogah so zdravi in srečni dni človeku prijetniši. Nadloge in križi učijo človeka vrednost srečnih dni porajtati in zavživati. Kakor je deževno vreme v letu nar krajši, so tudi hudi dni v človeškem življenju nar redkejši. Ako mi vesele in srečne dni naproti postavimo žalostnim in nesrečnim brez svojega zadolženja, bomo lahko spoznali, da nam ljubi Bog veliko več veselja, kakor žalosti in bridkosti pošilja. Po dežju spet sonce sije, zato pravi Jezus v današnjem evangelju: „Resnično, resnično vam povem, vi bote jokali in žalovali, svet se bo pa veselil, žalovali bote, pa vaša žalost se bode v veselje spreobrnila.“

Vidite, kako lepo nam Jezus razlaga in poudarja Salomonove besede: „En čas je, da žalujemo in jokamo in spet pride čas, da se veselimo.“ Česa se pa moramo učiti iz besed modrega Salomona? Jaz pravim to, da moramo veselje in žalost voljno prevzeti, zato, ker oboje pride iz božjih rok. Težave in bridkosti so človeku zdrave in potrebne, kakor sol zdravju in dež polju in žitu. Dokler je za kristjana čas, se jokati, žalovati in spokoriti, tedaj se hudobni svet veseli, pa še malo, in spet pride čas, da bo kristjan gledal svojega stvarnika, ki mu bode žalost v veselje spremenil, kterega mu nihče ne bo mogel odvzeti, svet se bo tedaj jokal in žaloval, pa žalost bo zmirej večja. Zato le veseli se svet, mi pa hočemo tudi bridkost prevzeti in zavžiti.

3. Modri Salomon pravi: „En čas je za molčanje in en čas za govorjenje.“ Pa čas molčanja bi imel veliko večji biti, kakor čas govorjenja, ker nas že Jezus Sirah uči: „Naredi vrata in ključavnice pred svoje usta.“ Alj kako malo porajtajo tega nauka tisti, kateri, kakor ojstra sablja celi ljubi dan režejo in sekajo po česti bližnjega. Molčanje je že veliko svetnikov storilo, veliko jih za nebesa pripravilo, alj ojster jezik še ni nobenega svetnika storil, veliko pa grešnikov in pogubljenih. Kedar jezik molči, duh govori, alj velikokrat duh molči in se keršanska ljubezen bridko solzi, kedar jezik govori. Kteri ve

ob pravem času molčati in svoj jezik v berzdah imeti, razodeva in priča veliko več modrosti in keršanskega duha, kakor tisti, kateremu od svita do mraka jezik ne počiva. „Kteri veliko govori“, pravi sv. Duh, „veliko greši“; narveč pa po jeziku greši. Pride pa tudi čas, da moramo govoriti, božjo voljo očitno povedati, grešnike svariti pa tudi svoje slabosti spoznati. Kdor se je učil molčati in potem govori, ne bo v besedi in v glasu slehernemu človeku podoben; kdor ima svoj jezik v oblasti, ima tudi svoje serce, in, kedar govori, tudi serca tistih, ki ga poslušajo. Zatorej vas lepo prosim, pomnite si dans tudi to resnico. „Malo govorite, veliko poslušajte, pa le samo veliko pametnih, pobožnih reči“, čas je najprej za molčanje, čas tudi za govorjenje.

S k l e p.

Prosto in naravnost, pa vendar iz dobrega serca sem vam danes povedal tri resnice; zakaj prosta, kakor Jezusov nauk mora biti božja beseda. Razložil sem, kar je meni mogoče, nauk modrega Salomona. Majhen, kratek je čas našega življenja, vendar je več posebnih časov človeku odločenih. Modro ravnajmo s tem časom. Le malo, in ne bomo se vidili, in spet le malo, in vidili se bomo spet, ker gremo k Očetu. Ljubi keršanski bratje in sestre! k Očetu gremo vsi. Podajmo si roke in pomagajmo si eden drugemu, da tudi vsi pridemo, kamor smo namenjeni: k Očetu. Ako je morebiti zdaj za ktereга čas, da mora žalovati in jokati, naj je voljen in poterpežljiv, pride čas, da se mu boda žalost v veselje spreobernila, ktereга mu nihče ne bo odvezel. Amen.

Pridiga za 4. povelikonočno nedeljo.

(Od radovednosti; gov. J. A—st.)

„Grem k Njemu, kateri me je poslal, in nobeden zmed vas me ne popraša: Kam greš?“ Jan. 16, 5.

V v o d.

Jezus se zavzame, zakaj ga učenci ne vprašajo, kam da gre? — Scer so njegovi učenci ga zmirej kaj popraševali, dostikrat še za take reči, katerih jim ni bilo treba vedeti, in Jezus jih je zavoljo njih radovednosti večkrat posvaril. — Vsak človek ima željo v sebi, spoznati in zvedeti kaj, kar mu je neznanega. — Ta radovednost je sama na sebi dobra, ker brez nje bi ne bilo mogoče, človeškega uma izbistriti. To da ta radovednost se tudi lahko spridi, lahko napčna in grešna postane. Vsi smo radovedčni in vsi se s tim večkrat pregrešimo; zatorej vam hočem danes razložiti, kdaj je naša radovednost dobra in hvale vredna, kdaj pa napčna in škodljiva. Poslušajte!

Razlaga.

1. Naša radovednost je napčna in škodljiva:

a) kedar hočemo skrivnosti svojega bližnjega, njegove opravila, njegovo zadržanje zvedeti. — Tako se pregreši dosti ljudi, kateri sami na-se in na svoje opravila zabijo, to pa vse vedeti morajo, kaj se po družih hišah godi, kako se drugi ljudje nosijo in zadržé. So ljudje, kateri prav po tolovajsko na skrivnosti družih hiš pazijo, in dostikrat posle na svojo stran pripravijo, da jim, kar doma vidijo in slišijo, prinašajo; po tem pa — ker radovedneži so večidel tudi jezični in žlabravi — vse, kar zvedó, naj bo dobro ali hudo, resnica ali laž, po vasi nosijo in razglašujejo, zato ker nič boljsega ne vedó.

b) Naša radovednost je napčna in škodljiva, če hočemo take reči vedeti, ktere je Bog ljudem prikril, in spoznati, kakšna se nam bo v prihodnost godila. — Tako ljudje dostikrat k lažnjivim, sleparskim prerokom in prerokinjam hodijo, da jim po kvartah, ali s tem, da jim na dlan gledajo, prerokujejo, kako se jim bo v prihodne čase godilo, kako se bodo oženili, ali bodo dolgo živeli, ali bodo srečo imeli, ali bodo kako dedščino dobili, in več družega tacega, kar Boga žali, in od takih siromaških ljudi hočejo zvedeti, kar je le Bogu samemu znano. Taki neumni ljudje s to prazno vero keršanstvu delajo veliko nečast, ker siromaškega človeka hočejo vsegavednega imeti, kar je le Bog, in se pregrešé zoper Gospodovo postavo, ktero je že v stari zavezi dal, ko je po Mozesu govoril: „Ne sme se znajti nihče med tebo, kteri bi vganjavce opraševal, ali na sanje in na ptičje petje deržal, — tudi ne, da bi vedeže za svet prašal, ali prerokavavce, ali da bi od mertvih resnice iskal.“ Zakaj vse to je gnusoba Gospodu, in zavoljo takih hudobij jih bo on pri svojem prihodu pokončal.“ (V. Moz. 18, 10—12.)

c) Naša radovednost je napčna in škodljiva, kedar radi take reči premišljujemo, kterih naša pamet ne more iztuhtati in zapopasti. — Tako hoče marsikteri radovednež skrivnosti svete vere iztuhtati: Zakaj je Bog pustil Adama, in ž njim celi človeški rod v tako veliko nesrečo pasti? Kako se bo tistim ljudém v večnosti godilo, kteri ne umerjejo v pravi veri? Kako zamore Jezus v presv. altarskem zakramentu pričnuoč biti? i. t. d. — Nad takimi in enakimi uprašnji si radovednež glavo lomi, da bi jih zapopadel, — namesto da bi prepričan bil, da naša slaba pamet proti božjemu umu je neizrečeno manjša, kot iskrica proti solncu.

d) Je naša vedoželjnost napčna, kedar hočemo take reči zvedeti, ktere bi nam clo škodljive biti vtegnile. Tako se nekteri pregrešé, ki iz gerde vedočnosti take bukve beró, v kterih so slabi nauki ali pa take reči zapopadene, ktere človeka v glavi motijo, in njegovo serce z grešnimi mislimi in željami napolnujejo.

Glejte, tako mnogotero se lahko z radovednostjo pregrešimo; tako blago vedoželjnost, katero je modri stvarnik v naše serca položil, dostikrat v svojo lastno, in v škodo družih ljudi obračamo. Jaz pravim, v svojo lastno in v škodo družih ljudi; ker le pregosto kaže skušnja, kako ljudje z radovednostjo sebe in druge nesrečne storé. Tako žalostne izglede radovednosti imamo tudi v sv. pismu.

Eva je v paradizu z nepotrebno radovednostjo kačo poslušala, in radovedčno prepovedan sad ogledovala, in je s to radovednostjo sebe in celi človeški rod v nezmerno nesrečo pripravila. Lepa Dina, Lejna hči, je iz same radovednosti šla v mesto Sihem, gledat Kananejske žene in hčere, kako se nosijo. Pa Sihem, hudoben sin poglavarja tiste dežele, jo ugleda, poželjenje do nje se v njem obudi, po sili jo zgrabi, pohotno jo oskruni, in njo, njenega očeta in brate in celo zlahto v sramoto pripravi. Dinini bratje planejo v mesto, pobijejo vse možke, vse poberejo, kar je bilo po hišah in na polju, in njih žene vjete odpeljejo. (I. Moz. 34.) Ozija, Judovski kralj, je šel iz same radovednosti v Gospodov tempel, in je hotel kadilo užgati na kadivnem altarji, katero opravilo je šlo le duhovnom ne pa kraljem. Pa naglo ga je zavoljo te njegove radovednosti zadela Gospodova kazen. Prikazala se mu je, ko je še v hiši Gospodovi bil, pred kadivnim altarjem na čelu goba, in je bil gobov do dne svoje smerti. (II. Kron. 26.)

Varimo se torej napčne vedoželjnosti, ker je gerda in nam in drugim škodljiva, skerbimo pa, da bo naša redovednost hvale vredna in Bogu dopadljiva.

2. Kaj nam je torej storiti, da bo naša radovednost hvale vredna in Bogu dopadljiva?

a) Poglej rad v svoje lastno serce, prizadevaj si, da boš samega sebe, svoje nagnjenja, svoje strasti spoznal, in premišluj večkrat žalostne nastopke in veliko nesrečo, v katero vsaka huda strast človeka pripravi, naj že bo sladnost, nevošljivost, jeza ali sovraštvo. Da prav spoznamo, kaj se v našem lastnem sercu godi, ktere pregreške nad sebo imamo,

katere čednosti nam še manjkajo, to je prava modrost, to je lepa radovednost. Brez te samolastne spoznave ne bomo nikoli dobri, nikoli prav pobožni. — Žalostno je, da mi ljudje tako radi sami na-se pozabimo, in le na to gledamo, in pazimo, kar je zunej nas. Naša s pregrehami omadeževana duša se boji sama sebe pogledati, zato ker bi nam tako samolastno premišljevanje velik nepokoj delalo; — zato se le raji okoli po soseski oziramo, in svojo radovednost s hudobnim premišljevanjem drugih ljudi pasemo. — Kako napčno je to!

b) Da bo tvoja radovednost hvale vredna in Bogu dopadljiva, si zmirej bolj le po takih vednostih prizadevaj, katere so tvojemu stanu in poklicu potrebne, in katere ti pripomorejo, da svoje delo prav in ročno opraviš. „Razumno serce“, pravi sv. pismo, „bo znanje zadobilo, in modrih uho učenosti išče.“ (Prip. 18, 15.) Lepo je, kedar človek zmirej preiskuje, se zmirej kaj novega uči, da dela svojega poklica bolj spridoma, in svoje rokodelstvo bolj umetno opravljati zamore. Taka radovednost veliko k človeški sreči pripomore — posebno naše dni, ko svet tako hitro in čudovitno napreduje na vse strani.

c) Da bo tvoja radovednost Bogu prav dopadljiva, si zmirej bolj prizadevaj, da boš to, kar je nar. potrebnije tebi na zemlji vedeti in storiti, spoznati se učil, — svojih dolžnost, svoje vere. Lepo govori sv. Avguštin: „Nesrečen človek, kateri vse vé, pa tebe, o Bog ne pozna. In še lepši pravi sv. Pavl: „Vsa moja učenost je, vedeti Jezusa Kristusa, in scer križanega.“ (I. Kor. 2, 2.) — In Jezus sam pravi: „To je večno življenje, da tebe o Bog! spoznajo, in Njega, ki si ga ti poslal.“

Lep izgled take Bogu dopadljive radovednosti imamo nad denarničarjem Etijopške kraljice Kandace. Ta pobožni mož je še clo na popotvanju sv. pismo sebo nosil, da bi bolj na tanko spoznati se učil, kako bi Bogu dopasti zamogel. Sv. pismo nam to lepo prigodbo od njega pove: Ko so po smerti Štefana se verni razkropili, učil je Diakon Filip po Samarianskem. Angel Gospodov pa mu je rekel: „Pojdi proti jugu, na cesto, ki derži iz Jeruzalema v Gazo.“ Filip je šel. In glej! po tisti cesti se pripelje iz Jeruzalema denarničar zamorske kraljice

Kandace, kateri je bil v tempelnu molit. Na vozu sedé je bral preroka Izaija. Filip se vozu približa, ter reče: „Meniš li, da umeš, kar bereš?“ Mu odgovori: „Kako bom umel, ko mi nikdo ne razloži!“ In je prosil Filipa, naj k njemu sede. — Iz sv. pisma pa je bral sledeče: Kakor ovca je peljan v zaklanje; in kakor jaguje molči pred tem, ki ga striže, tako tudi on ne odpre svojih ust. Denarničar reče Filipu: Prosim te, od koga prerok govori? Filip mu tedaj to pisanje razlaga, in oznanjuje evangelje Jezusovo. Ko se pa dalej peljeta in prideta do vode, reče denarničar: Glej vodo! kaj brani, da ne bi bil kerščen? Filip odgovori: Ako veruješ iz celega serca, se sme zgoditi. Zamorec reče: Verujem, da je Jezus Kristus Sin božji. Na to ukaže z vozom obstati; oba stopita v vodo, in Filip ga je kerstil. Ko sta bila pa iz vode stopila, vzel je duh božji Filipa, in denarničar ga ni več videl. Šel je vesel svojo pot naprej, in je bil zelo pobožen kristjan. (Ap. dj. 8.)

Kakor ta denarničar zamorske kraljice, tako tudi vsak dober kristjan nima nobene večé skerbi, kakor Boga svojega nebeškega Očeta, in Jezusa svojega Odrešenika zmirej bolj spoznati. Ta zlahtna radovednost ga priganja, da z veseljem k pridigam in keršanskim naukom hodi, in jih zvesto posluša, ta sveta vedoželjnost ga priganja, da ob nedeljah in zapovedanih praznikih, in tudi drugekrati, kedar mu čas dopušča, pobožne bukve prebira. Beseda božja mu je prava dušna brana. Po tej hrani ravno tako hrepeni, kakor lačni po kruhu. Njegova edina želja je, spolnovati vse dolžnosti, Boga častiti, svojemu bližnjemu pomagati, in zato tudi nič bolj ne želi, kakor to, da bi te svoje dolžnosti na tanjko in popolnoma poznal.

To da žalostno je, da nekteri, posebno mladi ljudje, ki so se lepo in gladko brati v šolah naučili, potem, ko iz šole ostanejo, več ne marajo pobožnih bukev v roke vzeti, in se sramujejo kaj svetega brati, kakor da bi nečas! bila, svojega Stvarnika bolj spoznati, in se v duhu z njim pogovarjati.

S k l e p.

Glejte, kristjani, to je kratek odgovor na vprašanje, kdaj je naša radovednost hvale vredna in koristna, in kdaj je napčna in hudobna. — Naša radovednost naj hrepeni po tacihi rečeh, katerih znati nam k časni in večni sreči pripomore. Dnevi našega življenja so kratki in zginljivi, in reči, ktere vedeti je potreba, je toliko, — zakaj bi potlej dragi čas, ki nam ga je Bog zato dal, da bi Njega spoznali, čistili in dobro delali, nemarno tratili in z nepotrebnihi rečmi zapravljali? Zakaj bi svojo dušo s praznimi in nečimernihi rečmi obkladali, ktere nas le motijo in v keršanski pobožnosti opovirajo? — Boga spoznati in sami sebe naj bo naše poglavitno prizadevanje, in naša nar večja skerb! Amen.

Pridiga za križev teden v torek.

(Zakaj da Bog naših prošinj vselej ne uslišuje; gov. †)

„Prosíte in se vam bo dalo, iščíte in bote našli.“ Luk. 11.

V v o d.

Popotnik, ki v kako daljno deželo popotuje, potrebuje na svojem potu veliko reči, ako hoče dobro popotovati in srečno priti v kraj, v ktereга je bil namenjen. Popotnik potrebuje vsak dan jesti, da ne obnemaga na svojem potu; potrebuje pijače, da si po poti žejo gasi; potrebuje zdravila, kedar ga kaka slabost obide alj kaka bolezen obišče; potrebuje dobrega prijatla, ki ga po poti spremlja in mu v namenjeno deželo kaže pravi pot. Glejte, ljubi kristjani! vsega tega potrebujemo tudi mi vsi; zakaj tudi mi smo popotniki na tem svetu, ki potujemo v daljno deželo neznane večnosti. Hočemo pa srečno popotovati, hočemo srečno priti v kraj, v ktereга smo namenjeni: tako je tudi nam treba veliko reči. Duša in truplo potrebujeta vsaki dan svoje hrane, da ne pešata; duša in truplo potrebujeta svojega zdravila, kedar oslabita. Clovek potrebuje tudi zvestega prijatla, ki ga na poti podpira, v žalosti tolaži in tako zvesto spremljuje, da pravega pota v

svojo pravo domačijo ne zgreši. Alj kdo nam bo vse to dal; kje bomo dobili vso to, česar na tem časnem popolovanju proti večnosti potrebujemo?

Nobeden drug nam tega dati ne more, kakor le Tisti, ki nas je stvaril, ki nam je življenje dal, ki pa tudi po očetovo vselej za nas skerbi. Njega, ki je ljubi. Oče naš, Njega moramo lepo prositi, Njemu se priporočati, na vrata Njegove milosti vedno terkati: in On nam vsega tega dati hoče. Tega nas je zagotovil Jezus sam, ki je Njegov ljubljani Sin; On nas je učil moliti in prositi za naš vsakdanji kruh, za vse potrebe dušnega in telesnega življenja. K temu nas opominja Jezus tudi po besedah danesnega svetega evangelja, ker pravi: „Prositate, in se vam bo dalo; iščite in boste našli; terkajte in se vam bo odperlo.“ Te besede so Jezusove.

Tako je tudi mati katoljska cerkev te dneve posebno za molitev, za prošnje odločila, in kliče vse verne kristjane, da bi se o pobožnih procesijah zbirali, združeno molili, in svoje pohlevne prošnje pred božji tron pošiljali. Po celi katoljski cerkvi se tedaj kristjani te dni k pobožnim molitvam zbirajo. Po celi katoljski cerkvi vzdigujejo verni kristjani svoje roke proti Očetu nebeškemu in ga prosijo za mnoge reči. In glejte! vendar je veliko takih, ki prosijo, pa vendar nič ne zadobijo; ki milo kličejo k Bogu za pomoč, pa vendar ne bodo uslišani. Tudi mi smo že velikokrat prosili Boga za to ali drugo reč, in tudi naša molitev ni bila vselej uslišana. Od kod neki pride to? — Ali Bog ni zmirom usmiljen in dobrotljiv do nas? — Ali nam ne more vsega dati, česar ga prosimo? — Ali nam noče vselej pomagati, kedar se v kaki sili znajdemo? — Odkod neki to, da naše molitve in prošnje niso vselej uslišane? — To vam hočem danes nekoliko razložiti. Iz tega si boste pa tudi učili, kakšne morajo naše molitve biti, da bojo Bogu dopadljive, in da jih nebeški Oče uslišal bo. — Pripravite se!

Razlaga.

3-1. *Našega očeta* ~~Pervi vzrok, zakaj~~ Bog naše molitve in prošnje mnogokrat ne usliši, je to: da smo morebiti v kakem velikem grehu zapopadeni; takrat nas Bog — se ve da

— uslišal ne bo. Zakaj če nisimo v gnadi božji, če v smertnem grehu naša duša tiči: tedaj tudi naša molitev nobene vrednosti nima. „Grešnikov Bog ne usliši“ (Jan. 9.), tako nam že sveto pismo pričuje. Bere se od dveh bratov, od Kajna in od Abelna. Oba sta nekega dne Bogu darovala. Dim od Abelovega darú se je na ravnost proti nebesom valil. Dim od Kajnovega daru se je pa po zemlji vlekel. Po tem je Bog na znanje dal, da mu Abelnov dar dopada, Kajnov pa ne. Ali zakaj ne kito? — Zato, ker je bil Abel dober, pobožen, nedolžen mladeneč, — Kajn je bil malopriden, hudoben človek, ki je že takrat v svojem sercu se jezil nad svojim bratom in ga mislil umoriti. Zategadelj tudi njegov dar Bogu dopasti mogel ni. — Enaka prigodba se bere od dveh mladenčev, ki sta cesarju Konštanciju v žlahti bila. Ta dva cesarska princa sta si naprej vzela, na grobu svetega mučenca Maman-cija prav lepo cerkev postaviti. To delo sta tako razdelila med sebo, da je Galus — tako je bilo prvemu ime — hotel spredni del sozidati; Julijan pa zadnega. In glejte! kar je Galus zidal, vse je dobro bilo, vse je po sreči šlo; kar je pa Julijan postavil, vse se je zopet poderlo. Karkoli je po dne zazidal, po noči se je zrušilo; še fundamenta ali podlage ni mogel terdno postaviti. Zakaj neki to? — Zato, ker Galus je bil kakor nedolžni, bogaboječi Abel, Julijan pa je bil kakor hudobni Kajn, kateri je pozneje tudi sveto vero zatajil. Iz tega tedaj jasno vidimo in zastopimo, kar zavolj te prigodbe sveti Ciprijan piše. On pravi: „Bog ne gleda na dar, ampak na serce tistega, kateri daruje.“ Če je serce lepo in čisto, tudi dar je Bogu dopadljiv; če je pa serce omadežano, serce z napuhom, s sovraštvom, z nečistostjo ali z drugimi grehi napolnjeno: kako bi zamogel Bog molitev — prošnjo, ki iz takega serca pride, uslišati?

Grešnik je božji sovražnik, ki se je spuntal zoper svojega nar boljšega Očeta. Grešnik Bogu veliko nečast dela, ker se Njegovi sveti volji zoperstavlja, ker Njegove svete zapovedi zaveržuje in lomi, ker po besedah svetega aposteljna Pavla s svojimi grehi Jezusa, kolikor je na njem, vnovič križa, in Njegovo terpljenje ponavlja. Povejte mi tedaj, kako bi bilo mogoče, da bi Bog potem molitev takega hudobneža uslišati

zamogel? — Da vam to v priliki pokažem! Postavim: Nek hudoben razbojnik bi se prederznil in bi kraljevega princa, ki ga oče toliko ljubi, tega ljubljenega kraljevega sina bi napagloma prijel, ga neusmiljeno raztepel in zadnjič tudi umoril. Zdaj bi pa ta strašni hudodelnik, namesto da bi bežal, bi pa še s kervavimi rokami pred kralja stopil in bi ga prosil, naj ga med svoje kraljeve imenitne služabnike vzame. Kdo bi se ne čudil nad prederzno prošnjo tega hudobneža? — Kralj bi tega strašnega hudodelnika ne uslišal, ampak dal zvezati in hitro bi ga v zaslužen kazneni tudi k smerti obsodil. — Glejte! ravno tako je tudi z vsakim velikim grešnikom. Grešnik je vbijavec kraljevega sina Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina božjega. Njegovi grehi so Jezusa na križ pribili in kolikorkrat vnovič greši, tolikokrat tudi Jezusa — tako rekoč — vnovič križa in Njegovo terpljenje ponavlja. Njegov napuh Jezusa vnovič s ternjem krona, njegova lakomnost Jezusa vnovič proda, njegova nečistost Jezusovo truplo vnovič neusmiljeno biča, njegova požrešnost in pijanost Jezusa vnovič z jesihom in žolcem napaja! — Kako bi tedaj mogoče bilo, da bi Bog molitev in prošnjo takega hudobneža, ki Njegovega ljubega Sina toliko žali, da bi molitev takega hudodelnika uslišati zamogel? — To ni mogoče! Gospod Bog je sam to govoril po svojem preroku je rekel: „Kedar bote svoje roke proti meni stegovali, bom jaz svoje oči od vas proč obernil.“ (Izaj. 1.) „Zakaj vaše roke so polne kervi.“ — Čegave kervi? — Kervi Jezusove, ki so jo s svojimi grehi iz Njegovih svetih ran vnovič iztiskali.

Hočeš, nesrečni grešnik! Boga moliti, Njega prositi za to ali drugo reč, ne prikaži se pred Njegovim obličjem s kervavimi rokami, ne prikaži se pred Njegovim tronom z omadeževanim sercom: ampak pojdi poprej si svoje roke umiti, si svoje serce očistiti! V zakramentu svete pokore najdeš tisti zveličanski studenec, v katerem se lahko očistiš vsakega madeža, vseh svojih grehov; hiti, hiti k temu studencu, da tamkej svojo mertvo dušo oživiš, svoje serce očistiš in se v število božjih otrok nazaj podaš! In dokler imaš priložnosti, svojih grehov se spovedati: zmiraj jih pa s pokornimi solzami, obudi popolnoma grevengo nad svojimi grehi; potem še le

bode tvoja molitev Bogu dopadljiva, tvoja prošnja pred božjim tronom uslišana! *Unrepical so boji, da so resnični besede? Tronilo in bole preplati!*

2. Drugi vzrok, zakaj da Bog naše molitve mnogokrat ne usliši, je ta: ker prav ne molimo. Kedar je naša molitev mlačna, nestanovitna, z raztresenim duhom opravljena, kako bi zamogel Bog tako slabo opravljeno molitev uslišati? — Tega vendar nobeden pameten človek tirjal ne bo. — Sveti Bernard je bil prednik ali opat nekega kloštra. Kedar so pa nekega dne menihi svoje navadne molitve v cerkvi opravljali, videl je sveti Bernard nad vsakim menihom na strani angela stali, kateri je vsako besedo pri molitvi v svoje bukve zapisoval. Pa vsak angel je drugače pisal. Eden je pisal z zlatimi čerkami, drugi s srebrnimi, tretji pa s černo tinto — kakor so z večjo alj manjšo pobožnostjo in gorečnostjo svoje molitve opravljali. Nekteri angelci so pisali s samo vodo, in to so bile molitve tistih menihov, kateri so slabo, zaspano in raztreseno molili, ki so scer z jezikom molili, kakor drugi, ki so s truplom bili v cerkvi pričujoči, z duhom in z mislimi pa Bog vé kje drugod. Kakor je tedaj pri molitvi razloček, da je ena prav dobra, pobožna, — druga pa slaba in raztresena; tako tudi Bog razločno ravna. Dobro opravljeno, pobožno molitev rad in z veseljem uslišuje; slabe, mlačne in raztresene molitve pa uslišal nikdar ne bo. Alj ni to čisto po pravici? — Zalegadelj pravi sv. Ciprijan: „Kako bi bilo mogoče, da bi Bog tvojo molitev uslišal, ker še sam sebe ne slišiš, in ne veš, kaj govoriš?“

Tako slabo tudi dandanešni nekteri kristjani molijo. Pridejo v cerkve, veržejo se pred altarjem na svoje kolena in prebirajo jagode na svojem roženkrancu. Po cele roženkrance z jezikom zmolijo, svoje misli, svoje serce pa doma, pri pohištvu, pri goricah, pri travnikih in njivah, ali Bog vé kje drugod imajo! Kako bi taka raztresena, slaba molitev zamogla Bogu dopadljiva biti? — Namesto Boga častiti, še le žalijo ga s takimi molitvami, ker do Njega, povsod pričujočega Gospoda nebes in zemlje tako malo spoštovanja in časti kažejo. Zoper take slabe molivce Bog še dandanešni tako toži, kakor se je nekdej pritožil zoper nehvaležne Izraelce, rekoč:

„To ljudstvo me z jezikom časti, njih serce je pa daleč od mene!“

Ravno tako tudi Bog tistega ne usliši, kateri v molitvi stanoviten ni. Nekteri kristjan, ki se v kaki sili in nadlogi znajde, hitro teče v cerkev, se pred altarjem na kolena verže in preserčno moli in prosi Boga, da bi ga rešil tega ali unega križa, ki ga tako silno teži. Če ga pa hitro ne usliši, če mu na enkrat ne pomaga, hitro je pa tudi že s svojo molitvo pri koncu. Namesto, da bi v molitvi stanoviten bil in v Boga nepremakljivo zaupanje stavil, pa začne hitro obupovati in mermrati zoper Božjo sveto previdnost. „Saj me Bog ne usliši, zastonj molim, zastonj kličem za pomoč“; tako mnogoteri kristjan zdihuje. Tega pa ne pomisli, kaj je človek in kaj je Bog. Človek — revni červ te zemlje — prederzne se tirjati, da bi ga vsegamogočni Bog, kralj in Gospod nebes in zemlje, moral na enkrat ubogati, njegovim željam vstreči, njegovo nevredno molitev hitro uslišati. (Tak človek, ki tako prederzno prosi, ki tako nestanovitno moli, naj bere tisto prigodbo, ki nam jo sveto evangelje pripoveduje. Bila je v Jeruzalemu kopel, ki se ji je reklo Betzajda. Okoli tiste kopeli je ležala velika množica bolnikov, slepih, kruljevih, suhoodnih, ki so čakali, da bi se voda skalila. Zakaj angel Gospodov je prišel ob časih v kopel, in voda je začela plivkati. In kdor je po tem plivkanji prvi stopil v kopel, ozdravel je, naj je katerokoli bolezen imel. In med bolniki, ki so tamkej okoli kopeli ležali in na plivkanje vode čakali, bil je tudi posebno velik siromak. Čisto hrom je bil. Sam si ni mogel pomagati; pa tudi človeka ni imel, da bi ga bil takrat v kopel peljal, kedar je voda začela plivkati. In kaj mislite, kako dolgo je ta siromak tukaj čakal, da bi mu kdo pomagal bil, da bi ga kdo v kopel zapeljal bil? — Glejte! celih 38 let je tamkaj ležal brez tolažbe, brez pomoči na svoji bolni postelji. Pretekkel je dan za dnevom, mesec za mescom, leto za letom. In preteklo je na tako vižo celih 38 let. Vsak dan, ko je angel prišel in vodo skalil, moral je gledati, kako so drugi bolniki v kopel stopali in zdravje zadobili: le on — revež veliki — zmirom bolen ostane. Toliko sto in sto — toliko tavžent bolnikov je zdravih in

veselih kopel zapustilo, le on — vbogi siromak še zmirom holen ostane, le njega še zmirom stara bolezen muči! Kolikokrat je Boga prosil za milost in pomoč, koliko tavžent serčnih zdihlejev je v nebesa pošiljal, kako lepo je druge tovarše prosil, da bi mu pomagali in ga v kopel peljali; pa vse je bilo zastoj! Njegova molitev, njegova prošnja tako dolgo dolgo ni bila uslišana. Ali je pa zategadelj nevoljen postal, ali ga je zategavaljo poterpežljivost zapustila, ali je zavolj tega na Boga svoje zaupanje zgubil, ali je začel morebiti zopet Božjo previdnost godernjati? — O ne — tega on — ni storil. Poterpežljivo je čakal tistega časa, kedar se bo Bogu dopadlo, tudi njemu pomagati. Nepremakljivo zaupanje na Božjo milost in usmiljenje ga je v njegovih bolečinah, v njegovi dolgi bolezní tolažilo; dokler je usmiljeni Jezus do njega prišel in ga brez kopeli na čudno vižo hitro ozdravil.

Glejte! ta bolnik nam je pač živ izgled poterpežljivosti, terdnega zaupanja na Božjo pomoč in pa prave, serčne, stanovitne molitve! — Sveti Krizostom ne more prehvaliti stanovitosti in poterpežljivosti tega 38letnega bolnika; le čuditi se mora nad njim. Potem pa nas nestanovitne, nepoterpežljive kristjane tako-le posvari, rekoč: „Sram nas naj bodi, če mi samo deset dni k Bogu za kako dobroto in pomoč kličemo, in kedar nas Bog hitro ne usliši, pa na enkrat vso gorečnost, vse zaupanje in poterpežljivost zgubimo.“ — In kristjani! moji! kedar se v kaki nadlogi znajdete in ponižno in serčno Boga za pomoč in tolažbo prosite, premišlujte tudi, da se ne spodobi, da bi si čas odločili, kdaj vam Bog pomagati, kdaj vaše prošnje uslišati mora. To moramo le Njemu prepustiti, kateri naj boljši vé, kaj je za nas dobro. To je vendar resnica, da nas Bog neskončno bolj ljubi, kakor se mi sami sebe ljubimo. In če nas Bog vselej in hitro ne usliši, se to gotovo le iz dobrega namena, z dobrega cilja in konca godi; godi se, ker nam ravno to k zveličanju služi; — godi se, da bi živo vero v Njega v nas izbudil, da bi naše zaupanje poterdil, da bi v naših sercih več in bolj gorečo ljubezen do Njega vžgal, da bi nas v molitvi stanovitne storil, in še iz več drugih vzrokov, katerih naša kratka pamet za-
popasti ne more. — Te dve reči si lorej dobro zapomnite;

kedar molite in svoje prošnje pred Boga pošiljate, naj ne bo vaša molitev samo z jezikom opravljena, ampak tudi vaše serce, vaše misli naj bojo pri Bogu; ne pa pri drugih opraviilih. Kedar je sv. Bernard v cerkev šel Boga molit, obstal je pri cerkvenih vratih in je rekel k svojim opraviilom in posvetnim skerbem: „Tukaj počakajte zunej cerkve, dokler svojo pobožnost odpravim, potem vas hočem zopet na svoje rame zadeti.“ Tako storimo tudi mi. Kedar molimo in Boga za kako pomoč in dobroto prosimo, božimo tudi stanovitni v svoji molitvi, nikdar ne zgubimo na Božjo milost terdnega zaupanja. Zapišimo si besede kralja Davida v svoje serca, kateri je tako-le govoril, rekoč: „Naše oči naj bojo zmirom proti Bogu obrnjene.“ In kako dolgo? — ali samo en dan, ali eno ali dve, tri leta? — „Dokler se nas Bog usmilil bo.“ (Psalm 122.) Ja tako dolgo kličimo in prosimo za pomoč. In gotovo nas bo uslišal, kedar bomo pobožno, preserčno in stanovitno molili, pa se tudi Njegove milosti in pomoči bolj vredne skazali!

2. §. Tretji vzrok pa, zakaj Bog naše prošnje večkrat ne usliši, je tista reč, za katero prosimo. Ako namreč za kaj takega prosimo, kar nam ni koristno, ampak škodljivo, kar nam ne služi k zveličanju, ampak k pogubljenju, takrat nam se ve da — neskončno modri in dobrotljivi Bog naše molitve, naše prošnje uslišal ne bo. — V naših prošnjah smo večkrat malim otrokom podobni, ki očeta prosijo za kako škodljivo reč, ki hočejo včasi ojster nož v roke dobiti. V naših prošnjah smo večkrat bolniku podobni, ki se mu vse sorte jedi zljubijo, ktere bi mu pa še bolezen shujšale, ako bi se mu želje spolnile. Kakor pa moder oče svojemu otroku ojstrega noža v roko ne da, naj še toliko po njem kriči; kakor pameten zdravnik bolniku tega ne privoli, kar s tolikim poželenjem imeti hoče; tako tudi nebeški Oče z nami dela. On nam tega ne da, kar vidi, da bi nam k zveličanju ne pomagalo, kar bi nas morebiti ravno v večno pogubo spraviti vtegnilo. Bere se, da je mati dveh Cebedejevih sinov k Jezusu pristopila in ga prosila: Naj bi storil, da njuna dva sina v njegovem kraljestvu pri Njem sedita, eden ob desnici, drugi ob levici. Jezus pa reče: „Vi ne veste, za kaj prositel“

in te prošnje uslišal ni. Desnica in levica — to pomenja dobro in hudo. Ob desnici Jezusovi bodo enkrat, kedar sodit pride iz oblakov neba, Njegovi izvoljeni se iznašli; ob Njegovi levici pa pogubljeni. Ako tedaj mati za svoja dva sina prosi, da bi eden ob Njegovi desnici, uni pa ob Njegovi levici sedel, tako bi se to po razlaganju Kernalija a Lapide zastopilo, kakor da bi mati prosila zato: da bi eden njenih sinov zveličan, uni pa pogubljen bil. To bi bila velika nesreča za njo in za njenega sina; zategadelj je tudi Jezus uslišal ni.

Pa kakor mati Cebedejevih sinov, tako tudi še dadanešni prosijo nekteri kristjani za take reči, ki bi jih, ako bi uslišani bili, iz pota čednosti na pot pogubljenja spravile. Eden prosi Boga za srečo, za veliko premoženja; pa Bog mu ga ne dá, ker prevede, da bi človek, ako bi človek prav bogat bil, svojo dušo pogubil, kakor Jezus govori, „da je bogastvo za zveličanje duše prav nevarno. — Drugi prosi za kako imenitno, dobro službo; pa Bog mu je ne dá — ker prevede, da je za človeka boljše in bolj varno, ako v nizkem stanu živi, kakor pa v visoki časti in imenitni službi, v kateri se človek lahko prevzame in svojo dušo pogubi. — Tretji prosi Boga za zdravje in dolgo življenje; pa Bog ga ne usliši, ker vidi, da bi bolnik, ako bi spet ozdravel, svoje zdravje le v hudo obračal, v grešno življenje spet se pogreznil; zategavoljo ga rajši bolezen terpeti pusti, da se človek na tem svetu spokori in po nekem terpljenji večno krono v nebesih zadobi. — Glejte! kako dobrotljiv je tedaj nebeški Oče do nas, ako nam vselej tega ne dá, za kar ga po naši slabi, kratki pameti večkrat prosimo! In on nas zategadelj vselej ne uslišuje, ker nas ljubi, ker nam dobro želi!

in nas v večno nesrečo lahko

S k l e p.

Kristjani moji! slišali ste danes tri pglavitne vzroke, zavolj katerih Bog naših molitev, naših prošinj vselej ne usliši, naj bi ga še tako lepo prosili. Bog nas ne usliši, ker smo morebiti v smertnem grehu; Bog nas ne usliši, ker prav ne molimo, ker smo pri molitvi mlačni, raztreseni in nestanovitni; Bog nas ne usliši, ker ga večkrat za take reči prosimo, ktere bi nam škodljive bile in nas v večno nesrečo lahko

spravilo. — Zategadelj, bratje in sestre v Kristusu! Molite radi; pa skerbite nar prej za to, da bote v gnadi Božji. Zakaj le takrat, kedar bote molili s čistim srcem, kedar bote čiste serca, čiste roke proti nebesom povzdigovali, le takrat vas boče nebeški Oče uslišal; kakor nas Jezus zagotavlja, rekoč: „Prositate in bote prejeli.“ Molite radi; pa molite prav; molite s pobožnim srcem, z zbranim duhom, stanovitno in s terdnim zaupanjem na božjo milost, na Jezusovo neskončno zaslužnje. Zakaj le takrat, kedar bote prav, preserčno in s terdnim zaupanjem molili, bote pri nebeškem Očetu uslišani; kakor nas Jezus zagotavlja rekoč: „Iščite in bote našli.“ — Molite radi; pa molite vselej s podanjem v božjo sveto voljo; le za take reči prosite, ki služijo k časti božji, vam pa k zveličanju. Zakaj le takrat bote prejeli, za kar bote prosili Očeta nebeškega; kakor nas Jezus sam zagotavlja, rekoč: „Terkažite, in se vam bo odperlo!“ Amen.

Pridiga za god vnebohoda Jezusa Kristusa.

(Vnebohod Jezusa je Njemu na čast, nam pa na veselje; gov. L. F.)

„Jezus je bil v nebo vzet in sedi ob desnici božji.“ Mark. 14, 19.

V v o d.

Kedar v jasni noči se po nebesu ogledujemo, vidimo nekatere zvezdice z močno in svitlo lučjo svetiti, druge le slabo berleti; dernice pa se le nagloma vzamejo in ravno tako naglo svoj tek dokončajo in zibnejo. Pa tudi večje in svitlejše zvezde imajo svoj čas, o katerem se nam prikažejo, in spet za delj časa zibnejo. Ravno tako je z nami ljudmi; tudi mi pridemo na svet, svoj kratek pot skorej dopolnimo, in spet nas mine. Naj pa že bodo ljudje vsakdanji, ki nobene posebne luči od sebe ne dajejo; alj pa naj bodo sloveči in imenitni, katerih luč se daleč okrog sveti, vsi imajo vendar le svoj konec in vsi v noči temnega groba zibnejo, in se med živimi več ne prikažejo.

Eden pa se je med nami prikazal, ktereга svetloba je svitlejša, kakor vse nebeške luči, kateri je s sončno močjo ljudi razsvitloval in oživiljal, kateri se je kakor sonce zakril, pa tudi s soncem vred prikazal. In ta je Jezus Kristus, ktereга častiljiv vnebohod dans obhajamo. Štiri prigodbe so v Kristasovem življenju posebno znamenitne. 1. Ko je kakor revno, siromašno dete prišel na svet, 2. njegova bridkost in žalost na oljski gori in sramotna smert na križu, ali njegovo nar hujše ponižanje, 3. vstajenje, ko se je v svoji nar veči moči pokazal, da je premagovavec smerti in pekla, 4. njegov častiljiv vnebohod, ko se je v svoji nar veči nebeški časti prikazal, kakor kralj nebeški. S prostimi besedami nam sveto evangelje to veselo prigodbo pripoveduje, pa vendar že iz prostih besed se sviti veličastvo. Kristusov vnebohod bodemo danes premišljevali in videli, „kako je Jezusov vnebohod častiljiv za Odrešenika in kako vesel za nas odrešene.“
— Jezus, ki si vesel v nebesa šel, pomagaj nam!

Razlaga.

1. Kakor je Jezus na ta svet prišel, še noben pred njim in za njim ni prišel; kakor je Jezus živel, še ni noben živel; kar je on terpel, še noben živih ni terpel, kakor je Jezus umerl in iz svoje lastne moči od mertvih vstal, še noben ni umerl in se spet iz groba vzdignul; zategavoljo pa tudi še ni noben se tako iz tega sveta ločil, kakor Jezus. Nikar jaz temuč eden tistih učencev, pred kterimi se je Jezus z oljske gore v nebesa vzdignul, bi imel vam povedati, kako častiljiva in veličastna je vesela prigodba Kristusovega vnebohoda. Pa oni sami so ostali vsi osupnjeni in so gledali za njim, ki ga je oblak vzel spred njih oči, da sta dva moža v belih oblačilih, angela iz nebes poslana, njih opomnila: „Možje Galilejski, kaj stojite in gledate v nebo. Ta Jezus, kakor ste ga vidili iti v nebo, prišel bo tako, kakor ste ga vidili iti v nebo.“ Oblak je Jezusa vzel spred njih oči, pa nobena lepota in čast na svetu se še od daleč ne sme primeriti čestitljivosti, ktera je Kristusa v nebesih čakala. Ne na vozu, ktereга ljudje ali živina vlečejo, ne na gorečem vozu, ki je preroka Elija odpeljal, ne na rokah angelov, ki so pravične stare zaveze nosili

v Abrahamovo krilo, temuč iz lastne moči, kakor je iz groba vstal, pogzdignil se je tudi v nebesa.

In kdo gre za njim, za častitljivim premagovavcem smerti in pekla? Za njim gre nesošteta truma pravičnih stare zaveze, kateri so v predpeklju čakali njegov prihod in vnebohod. Med njimi stari očaki, katerim je bil že zdavno obljubljen in oznanjen, tudi sveti preroki, ki so polni gorečnosti in serčnosti božjo voljo oznanovali in za božjo čast se potegovali, kralji, ki so se zoper njegove sovražnike vojskovali, in mučenci, ki so za postavo kri prelili, vsi ti so šli za njim, so prepevali hvalne in častne pesmi. David je že v duhu razodeto gledal, kako častitljiv da bo vnebohod Jezusa Kristusa, zatorej v svojih psalmih pravi: „Odprite se vrata nebeške, kralj časti, Gospod vojsknih trum bode noter šel. Kdo je pa ta kralj časti? Večni je, gospod sveta in mogočni.“ In odperle so se vrata nebeške, ves nebeški zbor je pozdravil mogočnega. Vsi zveličani duhovi, angeli in arhangelji, kerubimi in serafimi pred njim na kolena padejo, ga častijo in molijo: pred njegovim imenom se priklanljajo vse kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo. Vsi ga spoznajo za svojega kralja in prepevajo: „Temu, ki na tronu sedi in jagnjetu bodi slava, čast in veličastvo od vekomej do vekomej.“

3 O kako neizrečeno lep in častitljiv je Kristusov vnebohod, kakšno je veselje zveličanih duhov! Sv. Bonaventura pravi: „Ni bilo veselejšega dneva v nebeškem stanovju, kakor tedaj, ko je bil Odrešenik sveta v nebesa vzet“, in sv. Krizostom govori: „Ako se v nebesih vsi veselijo zavolj spokorjenega grešnika, kakšno veselje je moralo tedaj biti, ko so vidili v Kristusovem rojstvu Bogu hvalo in čast prepevati; kako so se pa tedaj mogli veseliti, ko so vidili delo že dopolnjeno in kralja v čast in svoje kraljestvo nazaj priti?“ Kakšna čast mu je bila od Očeta pripravljena! „Sedi ob mojo desnico, za tvojo čast se hočem potegniti, in sovražnike tvoje ponižati, iz nebeških višav bodeš svetu postavo dajal.“ Pa kako bi mogel vredno popisati Gospodov vnebohod; kdo bi zamogel zapopasti njegove časti? Noben jezik ne more izreči, in nobena živa stvar zapopasti. O nebeški kralj! k tej časti je prišla tvoja človeška natura po potu križa, tako se je tvoje terpljenje pla-

čalo, kje so zdaj tvoji sovražniki? Ti si jim zdaj sođnik in prejeli so zasluženno plačilo!

2. Častiljiv je ta dan vnebohoda za Kristusa Odrešenika, vesel je pa za nas odrešene. Ta dan nas spominja in nam poudarja dve nar. slajše resnici kersanske vere, katerih nas sv. apostel Pavl uči s temi le besedami: „Kakor je Kristus od mrtvih vstal, bomo zbudeni, kakor je bil Kristus pri svojem vnebohodu počeščen in poveličan, bomo poveličani tudi mi.“ To ste dve imenitne in nar. veselejše resnici, ktere nam poveste, kaj imamo po smerti pričakovati.

Te resnici bi nas imele s takošnim veseljem navdajati, da se z besedami ne da dopovedati. Je Kristus, naša glava bil poveličan, bomo tudi mi, ki smo udje njegovega telesa poveličani. Nikar sam ni hotel neizrečenega veselja življati, marveč je hotel, da bi tudi mi deležni bili. „Jaz grem, pravi Jezus“, k mojemu Očetu, k mojemu Bogu in vašemu Bogu. Jaz grem, vam kraj pripravljat, in ko ga bom pripravil, bodem spet prišel in vas seboj vzel, da bote tudi vi, kjer sem jaz.“ O kako sladke besede iz ust večne resnice! Mi pojdemo v zveličanje našega Odrešenika, v zboru svetnikov, v društvu angeljev, pred obličjem našega Boga bomo se veselili v večni svetlobi! Alj bi ne imela naša duša hrepeneti po obljubljeni deželi? Ko so Izraeliti iz domače dežele bili od sovražnikov v sužnost odpeljani, s solzenimi očmi so gledali proti domovini. Kako se pa mi moremo veseliti v deželi sužnosti, in pozabiti nebeškega Siona? Posvetno veselje nam je prijetniše ko nebeško. Angel sam je moral učence opomniti, naj ne gledajo za Jezusom proti nebesom; alj vse drugega opominjevanja potrebujemo mi, ki le zmirej na zemljo mislimo, na nebesa pa le malokdaj ali clo nič ne pomislimo. Slišimo scer, kar nas spostel uči: „Kar je zgorej, išcite, in ne tega, kar je na svetu“, pa vendar le kakor pozabljeni svatje zamerjamo povabilo in hodimo za svojimi posvetnimi opravili. Marsikteri še pogleda proti nebesom in zdihuje: O da bi prišel tudi jaz tje gori; — vprašam, ali je pa tudi ljubezen, ki ga k temu priganja; ali ni večkrat le studenje do sveta, velikokrat jeza, razžaljenje ali kaka zguba, ki ga na te besede napeljuje? Kedar se stvari spremenijo, vse je tudi pri njem spet drugačno

in spremenjeno, proti nebesom obrnjene oči se spet k zemlji pobesijo. Spet drugi gledajo in zdihujejo po nebesih, radi bi bili tam, pa tako da bi njem ne bilo treba truditi se. Z Jezusom bi radi šli na Oljsko goro, pa ne da bi z njim terpeli, temuč da bi koj v nebesa šli. Pa tako se nebesa ne dajo doseči. „Nebeško kraljestvo“, uči nas Jezus, silo terpi“, se mora zaslužiti. Ali sme kmetovavec od samega gledanja obilne žetve pričakovati, ali pa delavec od ogledovanja svojega dela dobri zaslužek; oba morata pridno delati, zjutraj zgodaj vstati, in marsiktero znojno kapljico po čelu obrisati. Kako pa hočeš ti kristjan pri samih željah ostati in se nadlog zogniti? Nar težeje je ja že Jezus na-se vzel; sovražnike je že on premagal, za popotnico je že on poskerbel, le majheno brašnjo nam je še pustil, da jo nosimo za njim: „Kdor hoče moj učenec biti, naj križ zadene na svoje rame in ga nosi za menoj.“

S k l e p.

O nebeški učenik! Zveslo hočem hoditi za-teboj po poti, ki ga nam ti kažeš. Naj bo že pot križa in terpljenja, kterege si ti hodil, saj vemo, da le po terpljenji v zveličanje priti moremo. Nič nas ne sme ločiti od tvoje ljubezni. O vse časti vredni poglavar vojskovavne cerkve, sprejmi nas po smerti v zveličavno cerkev, ktero si danes v nebesih postavil. Spomni se nas dedščine in čede svoje, ne naj je priti v žrelo derečim volkom. Ti nas blagruj, ti nas tolaži in poterduj, da bomo poterpežljivo živeli in veselo umerli. Tebe pa vsomogočni Bog, prosimo, dodeli nam, da bomo že tukaj s srcem v nebesih prebivali, kamor je tvoj edinorojeni Sin, naš Odrešenik bil vzel! Amen.

• Pridiga za god znajdenja sv. Križa.

(Prigodba tega praznika in kaj pomenja sv. Križ; gov. M. T.)

„Kakor je Mojzes povišal kačo v puščavi, tako mora povišan biti Sin človekov.“
Jan. 3, 14.

V v o d.

Kedarkoli po božjih čudovitih in nezvedljivih namerljejih čas svojega življenja hodimo, vedno nam ostane v veselem spominu domača dežela, zlasti tisti prijazni in tihomirni kraj, kjer smo luč sveta zagledali; kraj, kjer je tekla zibelka naša, in kjer živé prijatli in znanci naše perve, rožne mladosti; kraj, kjer spé po grobéh starši naši. Draga in ljuba nam je hiša očelovska, kjer smo v naročji svoje matere brez vseh skerbi živeli; drag nam je vertec, kjer smo otroci veselo igrali. Drago nam je vsako drevo, s kterega smo sadje tergali. Drag nam je potok na ledini, krog kterega smo pisanih rožic iskali in si jih v vence spletali. Ljube so nam steze, ki so nas vodile v hladno senco košatega gojzda; drag nam je pot do očelovske njive; draga steza, ki nas je k službi božji do farne cerkve spremljevala; ljubo in milo zvonenje, ki nas je vabilo k počitku ali na delo, klicalo v Gospodove veže. Da, česar nam le na misel pride, vse je tako rekoč v spominih prepreženo, nad kterimi se naš duh vselej z nekim milim, rajskim veseljem raduje.

Kakor se pa tacih stvari iz življenja svoje mladosti z veseljem spominjamo, tako se imamo kakor kristjanje s hvaležnostjo in z veseljem spominjati posebnih prigodb iz življenja svojega Odrešenika. Na eno tacih prigodb nas sveta cerkev ravno danes opominja, ko obhaja praznik znajdenja sv. Križa, lesa, po kterem je rešenje in zveličanje došlo vsemu grešnemu svetu. Da vam bo pa prigodba tega praznika bolj v spominu ostala, vam jo hočem danes ob kratkem povedati in vam razlagati, kaj pomenja sv. Križ? Poslušajte!

Razlaga.

Znajdenje sv. Križa, na katerem je naš Zveličar Jezus Kristus umerl in s svojo zaničljivo smertjo vesoljni svet odrešil, primerilo se je tako-le: Sveta cesarica Helena, mati cesarja Konstantina Velikega, je silno želela, kakor je sama kristjana bila, tudi svojega nekeršanskega sina k pravi veri spreobrniti. Rad je sicer Konstantin nauke in opominovanja svoje skerbne matere poslušal, vendar je kerst le še od časa do časa odkladal. Ravno se je imel zoper grozovitnega Maksencija vojskovati, kateri se je zoper njega za cesarja v Rimu postavil. Že gre skozi Francosko na Italijansko nadnj. Ko pa vidi, da je Maksencijeva armada veliko močnejša, kakor njegova, oberne se ponižno k Bogu kristjanov za pomoč, k Bogu, od kterega mu je pobožna mati tolikrat pripovedovala. Kmali na to on sam z vso svojo armado vred pri belem dnevu zagleda na nebu svitel križ z napisom: „V tem znamenju boš zmagal.“ Drugo noč se mu Jezus sam s tem znamenjem prikaže in mu vleva, naj si križ za svoje bandero pripravi. Na to dá Konstantin velik križ za vojsko narediti, in tudi sebi drugega majhnega na čelado skovati. Tako oborožen svojega sovražnika na Italijanskem napade, in nar poprej tri njegove vodje, poslednjič pa tudi Maksencija samega premaga, ter gre po slovesni zmagi naravnost proti Rimu. Tje pridši je ukazal, na vseh svojih vojskih banderih namesto rimskega orla znamenje sv. križa postaviti, in je prepovedal, naj se noben hudodelnik več ne križa. Tudi je vsem svojim podložnim dovolil, keršansko vero sprejeti, in zapovedal, molikovavske tempeljne podirati in namesto njih keršanske cerkve zidati in zalo lepšati. Na zadnje se dá kerstiti.

Njega, kakor njegovo mater Heleno, so serčne želje obhajale, pravi križ Jezusa Kristusa najti in častiti. V spanji od Boga opominjana se sv. Helena že okoli 80 let stara v Jeruzalem poda, iskat Kristusovega Križa. Skerbno si je prizadela in na vse kraje okoli Jeruzalema iskala, kjer je bilo upati, sv. Križ najti. Upraševala je po njem kristjane, kateri so v Jeruzalemu prebivali; pa oni jej niso vedeli od njega kaj povedati, ker je od Jezusove smerti ne le že tri sto let

preteklo, ampak so še celo neverniki iz hudobije in sovraštva to znamenje pred kristjani skrivali in kraj, kjer je stalo, vsega razdjali. Judje so sicer Jezusov križ precej zraven njegovega groba zakopali; toda grob so bili neverniki s perstjo zasuli in verh njega v gnjusobo kristjanom molikovavski tempelj nesramne boginje sozidali. Tudi verh hriba, kjer je Jezus umrl, postavili so molika, da bi nič več kristjani gori ne hodili, Jezusa molit.

Sveta cesarica ukaže torej molika podreti in ondi globoko kopati. Po dolgem kopanju se ji primeri, da najde nar poprej grob Jezusov. Od veselja veli okoli groba kopati še dalje, in najde tri križe, namreč Jezusovega in dveh razbojnikov, vse tri si popolnoma podobne in enako velike; in ker je napis z žebli vred od križev nekoliko odločen ležal, niso vedeli, kateri bi bil križ Jezusov. Sv. Makari, takrat škof Jeruzalemski, prosil je goreče Boga, naj bi jim s čudežem pokazal pravi križ. Svetuje torej cesarici in družim kristjanom, naj se z vsemi tremi križi, kterega bolnika dotaknejo, ker je terdno zaupal, da ga bo Bog uslišal.

Na njegov svet nesejo križe k neki bolni gospej. Pritaknejo se je s pervim in z družim križem, pa nič jej ni bolje. Ko so se je pa s tretjim pritaknili, berž, ko bi trenil, ozdravela je in pričo škofa, cesarice in mnogo ljudstva s postelje vstala. Tudi dva druga, ki sta malo poprej umrla, prineso do križa, in komej se ju s sv. križem dotaknejo, pri tej priči oživita.

Ker so tako očitno sveti Križ spoznali, pokleknejo vsi pričujoči na svoje kolena, ter Jezusa hvaležno molijo, in sv. križ, na katerem je umrl, počasté. Sv. Helena je bila te najdbe bolj vesela, kakor ko bi bil ves svet v njeni oblasti. Tam, kjer so sv. Križ našli, ukazala je prav lepo cerkev sozidati, in vanjo polovico sv. Križa, predrago s srebrom ozaljšanega, shraniti; drugo polovico ga je pa svojemu sinu Konstantinu poslala, kateri ga je ravno tako v prelepi cerkvi, ki jo je v Rimu sozidal, z veliko častjo hranil. To se je zgodilo v letu 335 po Kristusovem rojstvu.

Od tega časa se je po celem keršanskem svetu svetemu Križu spodobna čast skazovala, in na vse kraje so kosčike

od njega po deželah razpošiljali. Pri vsem tem pa se, kakor sv. Ciril, ki je bil 20 let pozneje škof v Jeruzalemu, terdi, sv. Križ čisto nič ni zmanjšal. — To je v kratkem prigodba najdenja sv. Križa.

Odkar je pa cesar Konstantin po tej zmagi znamenje sv. Križa spoštovati začel, postal je sv. Križ kmali ne samo lepota ubožniših keršanskih družin, ampak tudi lepota v poslopljih visocih in po kraljevih dvoranah. Ta lepa in hvale vredna navada se je ohranila do današnjih časov. Koderkoli po keršanskih deželah popotujemo, povsod nahajamo znamenje sv. Križa na turkih (stolpih) in oltarjih, v hišah in ob potih. Ž njimi se zaznamova kristjan, kedar se k jedi usede in kedar od jedi vstane, ž njimi se prekriža, kedar se spat poda, in spet, kedar s spanja vstane. Prenaša se pri procesijah, vidimo ga zlasti na grobeh v Gospodu spijočih. Česa nas ima ta lepa navada opominjati?

Opominjati nas ima naše največe sreče, ktera nam je po Jezusovi smerti došla, našega odrešenja. Opominjati, da, karkoli začnemo, začnemo v Jezusovem imenu in v Jezusovem imenu tudi končamo. Že od sv. Pavla besedno izročilo pripoveduje, da je vsako jed poprej prekrižal, preden jo je vžil. To nam bodi v poduk, da se te keršanske navade, pred jedjo in po jedi se prekrižati, vedno deržimo in se je nikar ne sramujemo, če tudi med take kdaj pridemo, katerim je po besedah sv. Pavla križ v zasmehovanje in zasramovanje.

Kedar vidimo križ ob potu, odkrimo in priklonimo se pred njim, polni hvaležnega spominja, da je križ znamenje našega odrešenja. Zraven tega se spomnimo, da je tudi pot našega življenja poln križev, in nikar ne hrepenimo po rožicah, kjer nam le bodeče ternje raste. Ne hodimo za Jezusom samo takrat, kedar nam kruh deli, ampak tudi tisti čas, kedar nam iz kozarca britkosti piti ponuja; zakaj pot križev je pot za Kristusom. — Pisavec Suetoni nam pové, da je star vojščak Cezarja prosil, naj bi mu v neki pravdi pomagal. Ko se Cezar brani ga zagovarjati in mu hoče namesto sebe enega svojih služabnikov za pomoč dati, pokaže mu vojščak gole persi in pravi: „Ko si bil ti, o Cezar, v boji in nevarnosti, nisem jaz drugega nujel, da bi se bil zate bojeval, ampak

Sam sem se za te boril. Poglej na mojih persih znamenja ran, ki sem jih za tvoje življenje prejel.“ Tako nam tudi Jezus s križa kaže svoje rane, in nam pravi: Bi li vi za-me ne hotli ničesa storiti, ko vam vendar moje rane kažejo, koliko sem jaz za vas storil?

Kedar gremo memo cerkve, in se nam z visokega turna pozlačeni križ zasveti, spomnimo se, da se bo sodnji dan še neskončno svitlejši križ nad oblakov prikazal, ki bo v neizrekljivo veselje pravičnim, in kakor ognjena strela zaverženim; Kedar stopimo v veže božje, in ga spet zagledamo na Gospodovih oltarjih, vedimo, da ima daritev svete maše, kakor vedni spomin njegove kervave daritve svojo moc v zadobljenje brezštevilnih gnad le zavoljo Kristusove smerti. Tega naj naš opominja mašnikovo priklanjanje z glavo, kedar na sredo oltarja pride, ali iz srede gre, ali se proti ljudstvu oberne, ali Jezusovo ime izreče.

Kedar vidimo križ pri procesijah, in se krog njega, kakor vojščaki krog svojega bandera zbiramo, spomnimo se, da smo le po Jezusu spet vsi ena družina in otroci nebeskega Očeta postali, ktere ga po Jezusovem povelji vsi z enim glasom prosimo: Daj nam — kruh! Spomnimo se, da smo pri svetem kerstu pod to bandero, ki je smert in pekel premagalo, prisegli, in ostanimo do smerti zvesti vojščaki svojega nebeskega vojskovodja Kristusa Jezusa! — Kedar molimo doma, obrnimo se v kot, kjer v sredi podob svetnikov visi britka martra. Spomnimo se nezapopadljivih skrivnost Kristusovega včlovečenja, rojstva in njegove smerti, po kateri nam ves hišni blagoslov doteka. Vse razžaljenje, ki bi se bilo čez dan primerilo, naj bo pozabljeno pri pogledu visečega, ki po apostoljovih besedah „ni psoval, ko so njega psovali, in ni žugal, ko je terpel, ampak prosil: Oče! odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo“.

Poslednjič nahajamo križ pri križu na pokopališčih in na njih razne podobe. Veliko pomenljiva je podoba zlomljene in ugasnjene sveče, ker ravno tako dokončano in ugasnjeno je telesno življenje rajnega. Lepa je tudi podoba ptica Feniksa, ki se sem ter tje vidi, pa nje pomen le premalo spoznava. Ta ptič, ko se mu konec življenja približa, naredi

si posodo iz kadila, mire in družih stvari, ter gre notri i pogine. Čez nekaj časa postane iz tega pepela červič, peru mu začno spet rasti, in tako se scasoma iz svojega lastneg pepela v poprejšnjega pliča prerodi. Ta podoba nas tore opominja, da bomo tudi mi iz svojega lastnega pepela enkra k novemu življenju vstali. In križ nas opominja, da nam j to vstajenje k novemu življenju le Kristus s svojo smertjo n križu pridobil. Blagor torej mertvim, smemo z besedami sv. pisma reči, ki v Gospodu umerjó.

S k l e p.

Poglejte, koliko križev, pa vsak nas kaj drugega uči! Zato nam bodi sv. Križ v poduk v življenji, in bodi tudi studenec gnade na smertno uro, da s sv. Benicijem porečemo: „Da, to so moje najljubše bukve; po njih hočem zadnje sporočilo narediti, in s tem sklenem svoje življenje.“ Amen.

Duhovske zadeve.

Od več strani se nam je želja izrekla, naj duhovske zadeve tudi zanaprej naznanjamo; eva jih!

Kerška škofija.

Čč. gg. Tavšič Jož. in Kernjak Andr. menjata svoji mesti, in prvi gré na faro Obirje, drugi pa na faro Borljani; č. g. Hobel Ant. je dobil faro Knezovo. Č. g. Einšpieler Jan. je dobil faro Šent-Marjeto pri Bajtišah.

Lavantinska škofija.

V pokoj gredó župniki: čč. gg. Lapuh, Vraz Val. in Tratnik Valentin.

Ljubljanska škofija.

Č. g. Mejač Ant., lokalist na Vojskem, dobil je faro Šmibelj pri Novem mestu.

Terzaška škofija.

Č. g. Janez Jelenc, koperator in šolski učenik v Novakah, pride za koper. in šolskega učenika v Draguč; č. g. And. Pahor, bivši koperator v Buzetu, pride v Novake, za koper. in šolsk. učenika; č. g. Matevž Dekole, bivši kaplan in šolski učenik v Petrovji, pride za koperatorja in korvikarja v stolno cerkev sv. Justa v Terstu.